

Tradicija i suvremeno

BROŠURA ZA UČITELJE

NACIONALNI PARKOVI I BIOLOŠKA RAZNOLIKOST
REPUBLIKE HRVATSKE

MUZEJ MIMARA
TRADICIJA I SUVREMENOST
NACIONALNI PARKOVI I BIOLOŠKA RAZNOLIKOST REPUBLIKE HRVATSKE

IZLOŽBA SE OTVARA U SUBOTU, 25. SVIBNJA 2019.
U MUZEJU MIMARA U ZAGREBU, ROOSEVELTOV TRG 5 U 12 SATI

NA NATJEČAJU MOGU SUDJELOVATI UČENICI OD III. DO VIII. RAZREDA OSNOVNIH ŠKOLA
I UČENICI CENTARA ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE REPUBLIKE HRVATSKE

NAPUTAK UČITELJU

Cilj ovogodišnjeg natječaja i izložbe Nacionalni parkovi i biološka raznolikost Republike Hrvatske usmjeren je na okoliš te biološku i ekološku raznolikost i načine života u prirodi na lokalnome, regionalnome i nacionalnome nivou s težištem o temi nacionalnih parkova Hrvatske.

Zahvaljujući vrlo oprečnim klimatskim, geološkim i topografskim uvjetima, Hrvatska se odlikuje brojnim različitim staništima s vrlo složenom mješavinom flore i faune. To Hrvatsku čini jednom od najbogatijih zemalja Europe.

Osim biljne raznolikosti, učenici će u likovnom izričaju predstaviti rijetke sisavce ugrožene u drugim dijelovima Europe (medvjed, vuk, ris). Velike naplavne nizine, močvare i ribnjaci duž Drave i Save idealna su hranilišta za rijetke ptice močvarice, vodozemce, kao i za kukce (pauk, jelenak, zlatna mara – zeleni ružin hruš).

Šipile pružaju sigurno utočište vodozemcima (poput čovječje ribice). Morski okoliš koji je najbogatiji i najčišći s ribama, koraljima, šarenim spužvama u brojnim morskim šipljama i prostranim podmorskим livadama, bit će također teme koje provočiraju očekivane i neočekivane spoznaje i neobične likovne izraze kao osobni kreativni doživljaj.

Iz cilja proizlazi i nastavna tema iz nastavnoga programa Likovne kulture u osnovnoj školi, konkretna ilustracija te međupredmetna tema – koja projicira ekologiju iz sadašnjega vremena u buduće.

Cilj obuhvaća izražavanje ideja, misli, osjećaja, iskustava, stajališta i vrijednosti te komunikaciju s pomoću izražavanja, stvaranja i razumijevanja u interakcijama razmjene ideja i spoznaja što dovode do preljevanja znanja u umjetničku praksu.

Ovi učinci usmjereni su na ekološku raznolikost i načine života u prirodi na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini s težištem na komunikaciji i interakciji o temi nacionalnih parkova Hrvatske. Cilj nam je razvijati kreativnost kao metakompetenciju koja podrazumijeva inovativnost, kritičko mišljenje, istraživanje, rješavanje problema, donošenje odluka, preuzimanje rizika samostalnih učeničkih inicijativa. Pri tome Likovna kultura povezuje prethodna i sadašnja učenička znanja u upravljanju vlastitim procesima učenja i likovno-vizualnog izražavanja. Stjecanje spoznaja o zaštiti prirodnog okoliša i biološke raznolikosti preljeva se u likovni izričaj djece.

Učitelji Likovne kulture, učitelji razredne nastave, skrenut će pozornost i na neke od načina ljudskog djelovanja koji ugrožavaju planet. Kooperativna nastava u međupredmetnim

temama s Likovnom kulturom omogućit će učenicima nove spoznaje i povezati ih s novim likovnim izražajima.

Nakon toga treba provesti promatranje, vizualnu analizu oblika, kontrasta i boja u biljaka i životinja, kao i površina i volumena kore, krošnja, pašnjaka, stijena te ih povezati s konkretnom ilustracijom u prirodi i društvu.

Izložba bi trebala pokazati kako učenici svojim crtežima, slikama, reljefima i skulpturama uspoređuju kontraste rasta krošnji njihovih veličina, oblika; oblike stijena, kubuse i valjke trave, dakle, uočene činjenice na primjerima karakteristične biološke raznolikosti.

Uspoređuju se doživljene i izražene ključne osobitosti na originalnim primjerima, konkretnim ilustracijama; kontrasti, ritmovi oblika i površina, boja, dinamika površina; skicira se ili snima na mjestu gdje se nalaze.

Upozoravat će se na aktivnu ulogu misaonih mapa, skica tušem, izradu grafičkih matrica i oblika, u niskom, visokom i ulegnutom reljefu.

Umrežit će se znanja i spoznaje te likovnim oblikovanjem poduprijet će se živi govor dječjeg stvaralaštva.

Projekt je namijenjen djeci i mladima (darovitim učenicima i učenicima s poteškoćama) – krajnjim korisnicima projektnih aktivnosti. Cilj nam je postizanje maksimuma svakog učenika. Promatranje, uspoređivanje, istraživanje, otkrivanje, stvaranje, vrednovanje i usvajanje novih spoznaja razvija divergentno mišljenje, psihomotornu percepciju mozga i različite vrste inteligencije.

Ovakvi natječaji pružaju mogućnost razvoja samostalnosti u radu svakog učenika, sposobnosti za rješavanje problema istraživanjem, otkrivanjem te razvoja kritičkog mišljenja i odgovornosti u radu.

Želimo da učenički radovi očituju energetski naboј i primarnu znatiželju što se strukturira između učenika kao pojedinca te razine oblikovno-izražajnih postignuća.

Svojim radovima učenici trebaju odgovoriti na globalni izazov očuvanja i zaštite prirodnog okoliša i biološke raznolikosti u svome likovnom izričaju.

Natječaj i izložba dječjih likovnih radova Tradicija i suvremenost održava se pod pokroviteljstvom Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske, a provodi se u osnovnim školama i dopunskim školama izvan zemlje posljednjih osamnaest godina.

ZADAĆE USMJERENOOG OPAŽANJA

Usmjeriti pozornost učenika na otkrivanje vizualnih i oblikovnih odrednica životinja i biljaka u njihovim staništima, primjerice:

- u zmija (kontrasta boje i ornamenti njihove kože), neobičnih insekata, mušica i leptira (konstruktivnih i teksturnih crta, crtovne grade i simetrije njihovih krila, nogu glave), gušterica različitih veličina, proporcija i boja te veličine i oblika endemske puževa različite grade i proporcije, ptica, riječnih riba; oblika i boja riječnih voda i raslinja, dinamike valovitih crta u vodi i dinamike različitih hladnih i topnih boja, endemske cvijeća, morske vode i koralja (različitih oblika i boja), boje morskih riba i morske vode, gorskih cvjetova i kolorističkih tekstura livada na njihovim kolorističkim modulacijama, kompozicijskih rasporeda sutoka rijeka i raslinja, visine reljefa i mase uglatih i oblih volumena (tvrdih i mekih stijena u gorskom okolišu) te njihovih stanovnika poput medvjeda, risova, vukova, orlova, s njihovim, okolišu prilagođenim bojama i tonovima te pozitivnoga i negativnoga prostora plohe, kontrasta uzorka na autohtonim biljkama i životinjama.

Istražiti i prepoznati kako se mijenja gustoća i obilježje elemenata gradnje prirodnih staništa u odnosu prema obliku i obilježju oblika prirodnih nakupina.

Nakon opažanja pretvoriti će vizualne i oblikovne vrijednosti u izraze osobnih doživljaja svakoga pojedinog učenika.

Shvatiti tehničke i vizualno-oblikovne osobitosti unutar staništa – tok, obilježje i gustoću oblika točaka u prirodi, pozitivni i negativni prostor plohe, ritam i izmjenu oblika u prirodi, dominaciju unutar reljefa i ambijentalne skulpture.

ZADAĆE SLIKANJA, CRTANJA I OBLIKOVANJA

- Promjeniti vrstu kontrasta boja.
- Izmjeniti lokalne boje.
- Upotrijebiti kontrast akromatskih i lokalnih boja.
- Zamijeniti visinu horizonta u kompoziciji.
- Naglasiti kontrast komplementarnih boja u kromatsko-akromatskoj kompoziciji kontrasta toplih i hladnih boja, kontrasta kvaliteta i kvantiteta boja.
- Istaknuti alternaciju elemenata ritmičkih nizova uglatih i oblih ploha, hravapih i glatkih površina.
- Primijeniti sljedeće mogućnosti u izražavanju učenika: jedinstvo boja, oblika i veličina, prostorno djelovanje i rekompoziciju boja, asocijativnu ulogu boje, ritam i redefiniciju plohe, struktурне točke i crte u kontrastu smjera, kolorističku perspektivu, teksturirane kadrove u stripu itd.

LIKOVNO - TEHNIČKA SREDSTVA:

- tuš i metalno pero
- tuš i drveni štapić
- tuš i kist
- gvaš
- akvarel
- tempera
- uljni pastel
- suha igla
- linorez
- glina
- kolaž
- keramika
- kompjutorski programi (ADOBE paket)

IZBOR RADOVA

Učeničke radove i kreativna postignuća, njihove odgojno-obrazovne ishode izabrat će i vrednovati stručno povjerenstvo. Vrijednosni sud povjerenstva temeljiti će se na osjetilnim, spoznajnim, likovno-izražajnim i stvaralačkim mogućnostima učenika određene dobi, a polazište za prosudbu radova bit će postignuta razina izvornosti, izražajnosti i likovno-tehničke izvedbe te vizualno-oblikovna redefinicija reproduciranoga ili izvorno promatranoga umjetničkog djela.

Molimo ravnateljice i ravnatelje svih osnovnih škola da ovaj dopis (brošuru) vezan za natječaj proslijede učiteljicama i učiteljima razredne nastave, učiteljicama i učiteljima Likovne kulture te da omoguće provedbu natječaja u svojoj školi kako bi likovni radovi pravodobno stigli na natječaj. Unaprijed zahvaljujemo.

NAGRADE I POHVALE

Stručno povjerenstvo odabrat će 20 najuspješnijih učeničkih radova koji će biti pohvaljeni i 10 najuspješnijih učeničkih radova koji će biti nagrađeni radi novih spoznaja i kreativnosti.

OPREMANJE LIKOVNIH RADOVA

- Likovne radove treba staviti između dva tvrda komada ljepenke i umotati u tanki papir.
- Radovi se ne smiju savijati ni gužvati jer takvi neće moći biti prihvaćeni na izbor i ocjenu.
- Radove u glini treba dobro zaštićene slati u kutijama.
- Prijavljeni se radovi ne vraćaju pošiljatelju.
- Škola svojim pečatom na omotnici i na prijavnici, koja prati likovne radove, ovjerava pošiljku.

Radovi se šalju na adresu:

**UDRUGA HRVATSKIH UČITELJA LIKOVNE IZOBRAZBE – UHULI
DRAŠKOVIĆEVA 30, 10000 ZAGREB**

za natječaj

**„TRADICIJA I SUVREMENOST – NACIONALNI PARKOVI I BIOLOŠKA RAZNOLIKOST REPUBLIKE HRVATSKE“
Likovni radovi šalju se do 15. travnja 2019.**

**Za sve dodatne obavijesti možete se obratiti na brojeve mobitela:
091/ 5376 547, 098/ 418 520
na e-mail: tanay.emil.robert@gmail.com
ili na internetskoj stranici: www.uhuli.hr**

PRIJAVNICA NA NATJEČAJ

TRADICIJA I SUVREMENOST - NACIONALNI PARKOVI I BIOLOŠKA RAZNOLIKOST REPUBLIKE HRVATSKE

IME I PREZIME UČENIKA

RAZRED I ŠKOLA

IME I PREZIME UČITELJA / UČITELJICE

ADRESA ŠKOLE, TELEFON

GRAD, ŽUPANIJA